

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ: (СІЛЬСЬКИЙ, ЕКОЛОГІЧНИЙ, АГРО)

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Туризм
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	4-й семестр, 8 чверть 2025-2026 н.р.
Обсяг навчальних занять	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	5 год/тиждень
лекції	2 години
практичні	3 година
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7089>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Спеціалізований туризм: сільський, екологічний, агро»

Інформація про викладача:

Безугла Людмила Сергіївна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри туризму та
економіки підприємства

Персональна сторінка:

<https://mk.nmu.org.ua/ua/kaff/bezugla.php>

E-mail: bezuhla.l.s@nmu.one

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Спеціалізований туризм: сільський, екологічний, агро» належить до переліку вибіркового фахових навчальних дисциплін, яка пропонується для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація НТУ «Дніпровська політехніка».

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм: сільський, екологічний, агро» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань та навичок, необхідних для організації, управління та розвитку спеціалізованих видів туризму. Курс охоплює теоретичні засади сільського, екологічного та агротуризму, їхній вплив на соціально-економічний розвиток територій, питання законодавчого регулювання, інфраструктури, маркетингу у цій сфері. Особлива увага приділяється екологічній та економічній стійкості, цифровим інструментам просування та перспективам розвитку галузі. Курс буде корисним для майбутніх фахівців у сфері туризму та рекреації, які прагнуть працювати у сегменті сталого, зеленого та екотуризму, розвивати власні туристичні ініціативи або вдосконалювати існуючі туристичні проекти.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системних знань теоретичного та практичного характеру щодо розвитку сільського, екологічного, агро туризму, його привабливості, цінності та популяризації для українського суспільства.

Завдання курсу:

- вивчення ключових понять, класифікації, особливостей сільського, екологічного, агротуризму та їх ролі у розвитку регіонів;
- аналіз законодавчого регулювання сільського, екологічного та агротуризму в Україні та світі;
- виявлення основних тенденцій, попиту та пропозиції, перспектив розвитку галузі;
- створення маршрутів, програм та унікальних пропозицій у сфері сільського, екологічного та агротуризму;
- застосування сучасних методів просування, брендингу та цифрових технологій у розвитку спеціалізованого туризму;
- визначення позитивних та негативних наслідків розвитку екотуризму та впровадження принципів сталого розвитку;
- аналіз успішних кейсів та моделей розвитку сільського, екологічного, агротуризму в різних країнах;

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- знати основні складові, нормативно-правову базу та процес організації сільського, екологічного, агро туризму, визначати вплив елементів

інфраструктури на місця відповідного відпочинку, виявляти мотиви вибору відпочинку в сільській місцевості;

- поглибити, систематизувати теоретичні знання щодо проблем і перспектив розвитку сільського, екологічного, агро туризму в Україні, характеризувати світові тенденції і перспективи його розвитку;

- використовувати сучасні методи просування, цифрові технології та інструменти брендингу для популяризації спеціалізованого туризму серед цільової аудиторії;

- створювати конкурентоспроможні програми та маршрути з урахуванням особливостей екологічного, аграрного та сільського туризму, впроваджувати інноваційні підходи до їхнього розвитку.

4. СТРУКТУРА КУРСУ

Лекції

Тема 1. Вступ до спеціалізованого туризму: сільський, екологічний, агротуризм

1.1. Основні поняття та класифікація сільського, екологічного, агротуризму.

1.2. Історичний розвиток сільського, екологічного та агротуризму у світі та в Україні.

1.3. Законодавче регулювання сільського, екологічного, агротуризму в Україні.

Тема 2. Організація та управління сільським туризмом

2.1. Сільський туризм як фактор розвитку сільських територій.

2.2. Вимоги до інфраструктури та послуг у сільському туризмі.

2.3. Досвід європейських країн у розвитку сільського туризму.

2.4. Організації, які регулюють діяльність у сфері сільського туризму на місцевому та державному рівнях.

2.5. Спілка сприяння розвитку сільського туризму в Україні.

Тема 3. Екологічний туризм: концепція та принципи

3.1. Визначення, принципи та категорії екологічного туризму.

3.2. Вплив екологічного туризму на довкілля: позитивні та негативні аспекти. Екологічний туризм як складова зеленої економіки.

3.3. Успішні кейси екологічного туризму в Україні та світі.

Тема 4. Агротуризм як напрямок сталого розвитку

4.1. Визначення агротуризму та його значення для місцевих громад.

4.2. Види агротуристичних послуг та їх популяризація.

4.3. Створення конкурентоспроможного агротуристичного продукту.

Тема 5. Інфраструктура та передумови для розвитку сільського, екологічного, агротуризму.

5.1. Основні ознаки та умови діяльності сільського, екологічного, агротуризму.

5.2. Оцінка туристичної привабливості села та його околиць.

5.3. Вплив елементів інфраструктури на місця сільського відпочинку.

5.4. Основні мотиви вибору відпочинку в сільській місцевості.

Тема 6. Маркетинг та брендинг у сільському, екологічному, агротуризмі.

6.1. Оцінка загальної та територіальної ємкості ринку готельних і туристичних послуг у сфері сільського, екологічного та агротуризму.

6.2. Цільова аудиторія та ефективні канали просування.

6.3. Маркетинговий профіль туриста.

6.4. Створення унікального бренду для спеціалізованого туристичного продукту.

Тема 7. Інновації та цифрові технології у сільському, екологічному, агротуризмі.

7.1. Використання цифрових платформ та мобільних додатків у просуванні у сільського, екологічного, агротуризму.

7.2. Роль соціальних мереж та блогерів у розвитку сільського, екологічного, агротуризму.

7.3. Інноваційні концепції (глемпінг, екологічні ферми, «зелені маршрути»).

Тема 8. Перспективи та виклики розвитку у сільському, екологічному, агротуризмі.

8.1. Глобальні тенденції та виклики у сфері сільського, екологічного та агротуризму.

8.2. Вплив змін клімату та екологічної політики на туристичну діяльність.

8.3. Потенціал України для розвитку у сільського, екологічного, агротуризму.

Практичні заняття

Тема 1. Вступ до спеціалізованого туризму: сільський, екологічний, агротуризм

Тема 2. Організація та управління сільським туризмом

Тема 3. Екологічний туризм: концепція та принципи

Тема 4. Агротуризм як напрямок сталого розвитку

Тема 5. Інфраструктура та передумови для розвитку сільського, екологічного, агротуризму.

Тема 6. Маркетинг та брендинг у сільському, екологічному, агротуризмі.

Тема 7. Інновації та цифрові технології у сільському, екологічному, агротуризмі.

Тема 8. Перспективи та виклики розвитку у сільському, екологічному, агротуризмі.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом контрольні роботи, подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Під час сесії здобувачі виконують практичні та тестові

завдання. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за 1 контрольну роботу, яка оцінюється максимально в 40 балів; оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 8 занять, участь у одному занятті максимально може принести

здобувачу вищої освіти 5 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи у вигляді презентації, яка захищається на практичних заняттях (1 презентація оцінюється максимально в 20 балів). Отримані бали за контрольну роботу, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

<p>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Визначення середньозваженого результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 50 тестів (вірна відповідь 1 бал) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 25 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення практичних завдань у вигляді тестів. Максимально оцінюються у 40 балів (8 занять × 5 балів/заняття).</p>
<p>Самостійна робота</p>	<p>Кожен здобувач повинен/на підготувати по одній презентації, яку необхідно захистити на практичних заняттях. Максимально оцінюється в 20 балів.</p>
<p>Контрольні заходи</p>	<p>Максимально оцінюються у 40 балів</p>

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 8 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 4 бали.

Участь у дискусіях максимально оцінюється в 1 бал, де:

1 бал: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей.

0,5 балів: участь у дискусії без достатнього володіння навчальним матеріалом, що має стосунок до теми обговорення.

0 балів: небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про

предмет обговорення.

6.3.2 Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист презентації на практичних заняттях, причому:

20 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

15 балів – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

10 балів - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

5 балів – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 10 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 2 бали та 2 відкритих питання, де правильна відповідь оцінюється в 10 балів, причому:

10 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

8-9 балів – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

6-7 балів – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

4-5 балів - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні

помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1-3 балів – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Спеціалізований туризм: сільський, екологічний, агро».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті

та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Спеціалізований туризм: сільський, екологічний, агро».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання на лекціях та практичних заняттях:

- вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод демонстрацій та інші);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- метод мозкового штурму;
- метод евристичних питань;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування).

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Kalchenko, S., Hutorov, A., Bezuhla, L., Leushina, O., Popova, T. & Dorokhov, O. (2021). Managing the socio-economic development of small forms of green tourism. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov. Series II: Forestry, Wood Industry, Agricultural Food Engineering*. 14(63) 1, 141-152. doi : <https://doi.org/10.31926/but.fwiafe.2021.14.63.1.13>

2. Безугла, Л.С. (2020). Сільський зелений туризм: тенденції розвитку національного туристичного бізнесу. *Сучасні підходи до соціально-економічного, інформаційного та науково-технічного розвитку суб'єктів національного господарства* : колективна монографія / з ред. Л.М. Савчук, Л.М. Бандоріної. Дніпро : Пороги. С. 157-166
3. Безугла, Л.С. (2019). Ресурсозберігаючі технології виробництва органічної продукції запорука розвитку екологічного туризму в регіоні. *Науково-практичний журнал «Економіка та держава»*. № 3. С. 39-42. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.3.39
4. Безугла, Л.С. (2021). Економічний аспект територіального виробництва амаранту, коноплі та сорго в Україні. *Економіка та суспільство*, №25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-79>
5. Ilchenko, T., & Bezugla, L. (2019). Trend and priorities change in the European agricultural products market. *Журнал «Інвестиції: практика та досвід»*. № 24. С. 35-42. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.24.35
6. Koshkalda, I., Bezuhla, L., Apelt, H., Kovalova, O. & Samsonova, V. (2020). Agreement of the interests of green tourism business participants in sustainable development. *Solid State Technology*. Vol. 63, № 5. 5844-5867. URL : <https://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/5909>
7. Koshkalda, I., Bezuhla, L., Nihatova, O., & Ilchenko, T. (2021). The role of organic brand in the development of farmers' association. Evidence from Ukraine. *Advanced Trends in ICT for Innovative Business Management*. Taylor & Francis by CRC Press. pp. 171 – 187.
8. Кравець Н.М., Кравець О.М., Шипко А.Л. Сільський зелений туризм від «А» до «Я»: посіб. Харків. 2014. 54 с.
9. Шершун М.Х., Веремеєнко С.І., Микитин Т.М., Берташ Б.М., Щесюк С.В. Організація сільського туризму в агросадибах: навч.посіб. Рівне: Волинські обереги. 2016. 236 с.
10. Безугла, Л.С. & Демчук, Н.І. (2019). Соціально-економічні аспекти і передумови розвитку підприємств галузі екотуризму. *Журнал «Агросвіт»*. №18, С.24-28. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.18.24
11. Безугла, Л.С. & Ільченко, Т.В. (2020). Аналіз екотуристичної інфраструктури та формування її складових елементів. *Підприємництво та інновації*. №11. С.203-208. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/11.30>
12. Bezuhla, L. (2020). Impact of the macro environment on the ecotourist infrastructure. *Journal «Green, Blue & Digital Economy Journal»*. Vol. 1, No. 2. 33-38. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2020-2-6>
13. Язіна В.А., Ткач В.О., Кожушко С.П. Сільський зелений туризм як основний інструмент створення успішного українського туристичного села. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 29. С. 37-41
14. Проект Закону України «Про сільський та сільський зелений туризм» від 04.03.2021 № 5206 URL: <http://surl.li/eadmj>
15. Бойко В. О. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. *Агросвіт*. 2020. № 22. С. 58–65. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.22.58